

(tr). Per ~o devigi, trudi, akiri: *per~i virinon Z, infanon*. **Per~a**. Trudita per ~o: *per~a morto*; *per~a amo estas plej ~a malamo Z*; akiri *per~e la regadon*; altrudi *per~e sian opinion Z*; *si per~e sin kvietigis k aperigis rideton sur siaj lipoj Z*; kion sorto ne donis, tion *per~e ne ser~u Z*; nur al *per~o cedas per~o*; fari *per~ajon al Z* (Vd ŝtata). **Per~eta Z**. Malmilda. **Super~i** (tr). Esti pli ~a ol.

* **Fortepiano**. Granda muzikinstrumento kun horizontalaj kordoj k klavaro. Kp PIANO.

* **Fortika**. 1 Havanta firman, rezistan konsiston; malfacile rompebla, difektebla, venkebla: ~a masonaĵo, *fadeno, membro*; ~a atleto; ~a sano, volo, argumento (malfacile refutebla); ~a firmo, amikeco Z, drapo; ~e ligi; vitro k felico ne estas ~aj Z. Kp FORTA, FERA, ŜTALA. Vd ROKO. 2 Provizita per remparoj: ~a urbo, loko. ~igi. Igi ion ~a, aŭ pli ~a: ~igi muron, palacon, vilaĝon; ~igi la amon Z; ~igado de lingvo internacia Z. ~aĵo. ~a konstruaĵo por defendi lokon, urbon kontraŭ armeo.

fortuno Z. 1 Diino de la ŝanco. 2 Bona sorto. Kp DESTINO, HAZARDO, FATO.

Forumo. 1 Placo de antikva Romo, kie la popolo pritraktis la publikajn aferojn. 2 Loko, kie oni diskutas pri publikaj aferoj; centro de la publika vivo. 3 (f) Juĝopovo de la publika opinio: *sin prezenti antaŭ la ~o de la scienco*.

* **Fosi** (tr). 1 Fari kavaĵon eltirante teron: ~i teron B, rokon, sablon; ~i kanalon Z, kav(aĵ)on Z, pulon B, tombon; ~i ~on Z; dis~i la teron Z; duone dis~ita pavimo el brikoj Z. Kp KAVIGI, BORI, PLUGI. 2 Ser~i ion kaŝitan, farante kavaĵon. 3 (f) Profunde esplori demandon: *filozofie ~i en teorioj Z*. ~ado. Ago ~i. ~aĵo. ~ita, ordinare longa kavaĵo. Kp PUTO, TOMBO, MINEJO, SULKO, GALERIO, ŜAKTO, TRANĈEO. ~ilo. Ĉia ilo por ~i: *pik~ilo* (pioĉo); *plat~ilo* (ŝpato). **En~i** (tr). ~i por enterigi. **El~i** (tr). 1 = ~i. 2 Elterigi, eltiri per ~ado: *el~isto de oro*. **Sub~i** (tr). 1 Subtere ~i. 2 (f) Kaŝe prepari la ruinigon, la malsukceson de; perdis malutili al, nevideble iom post iom difekti: *tia metio sub~as la sanon*; *la trolaboro, la ĉagreno sub~as lin*; *sub~i per kalumnioj la*

reputacion de iu; kelkaj personoj komencis sub~adi la aŭtoritaton de niaj kongresoj Z; tiaj komplotoj sub~is la potencon de la regno. **Ser~i** ~1 (tr). 1 = ~i 2. 2 Ser~i ion kaŝitan: *ser~i en sia poŝo Z*.

fosfo ☿. Plimallongigita nomo de fosforo, uzata nur en la nomoj de ĉemiaj kombinoj: ~ato, ~ito.

fosfato ☿. Salo de ~a acido.

fosfaturilo ☿. Eligo de tro da fosfatoj en la urino.

* **Fosforo**. F. Ĥemia elemento, metaloido, facile ekbruligebla, uzata interalie por fabriki alumetojn. RIM. Por formi la ~ajn komponaĵojn, oni uzas en ĥemio la mallongigon **Fosfo**, ekz. *fosfato, fosfito, fosfido*.

fosforeski (ntr) □. Lumi en mallumo ĉu propre ĉu post prilumigo. ~a. Havanta ecojn de ~o. ~o. Fenomeno ~i. Kp FLUORESKE, REFLEKTI.

fosf(or)ito ✱. Natura kalcia fosfato.

fosililo ✱. Nomo donata al ŝtonigintaj vegetaĵoj aŭ animalaj restaĵoj aŭ postsignoj, kiujn oni trovas en teraj tavoloj pli fruaj ol la nuna geologia epoko. ~a. Rilata al ~o, havanta econ de ~o. ~igi. Farigi ~o.

* **Fosto**. 1 Trabo el ligno aŭ fero, vertikale starigita por subteni ion k uzata en ĉarpentado: *ambaŭflankaj ~oj de pordo, fenestro, de portebla ŝtupelaro*. 2 Pinta trabo el ligno aŭ fero, vertikale starigita en tero: *montra ~o de vojkruciĝo*; *~oj de ĵerfadena barilo*; *enakvaj ~oj por subporti konstruaĵon*. Kp STANGO, PALISO.

foti = fotografi.

fotele B = brakseĝo.

fotogliptiko ☿. Arto gravuri helpe de la lumo (= lumgravuro). Vd FOTOGRAVURI, GLIPTIKO.

Fotografi (tr). Fari bildojn de objektoj aŭ personoj per ĥemia agado de la lumo sur impreseblan tavolon, sternitan sur vitra aŭ celuloida plato, kun helpo de speciala aparato, nomata senluma kamero: ~i monton, familion. ~aĵo. Bildo farita per ~ado. ~i(ist)o. Persono, kies profesio estas ~i. ~ilo. Aparato por ~i. ~arto. Arto ~i.